

RAF Bomber Command

Door: Peter de Raaf Foto's: Bomber Command website

Een officieel herinneringsmonument is in Londen opgericht ter nagedachtenis aan RAF Bomber Command.

Hoewel de luchtmacht na 1942 een enorm belangrijke rol speelde bij het verloop van de Tweede Wereldoorlog, is er voor de gesneuvelde piloten alleen een klein monument bij Lincoln Cathedral. Op initiatief van de Britse Heritage Foundation, met Bee Gees-zanger Robin Gibb als kopman, de Telegraph Media Group en de Britse luchtmacht is er afgelopen tijd voldoende geld ingezameld om een monument te laten maken. Dit monument is in 2012 onthuld in Green Park, hartje Londen.

Bomber Command Memorial

Velen kwamen om

Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwamen in totaal 55.573 leden van Bomber Command om, raakten ruim achthonderd gewond en werden bijna 10.000 krijgsgevangenen gemaakt. Het commando werd gevormd door ongeveer 125.000 vrijwilligers, waaronder Nederlanders. De gemiddelde leeftijd van de piloten was 22 jaar.

Maar liefst 19 van de bemanningsleden werden later geëerd met het Victoria Cross. Bomber Command is ook overstreden, omdat ze aan het einde van de Tweede Wereldoorlog onder meer Dresden bombardeerden, terwijl dat geen tactisch nut meer had.

Strike hard, strike sure

Het kostte verbazingwekkende moed om de omstandigheden te doorstaan. 's Nachts over bezet Europa gevlogen, met de handschoenen van Duitse nachtjagers, afweervuur en botsingen in de lucht, werden de zenuwen van deze jonge mannen uitgerekt tot het breekpunt.

De bommenwerper komt er altijd door

RAF Bomber Command werd opgericht in 1936. Destijds werd betoogd dat een sterke bommenwerper agressie afschrikte tot agressie, omdat bombardementen zouden resulteren in een volledige en onontkoombare vernietiging aan beide kanten. De realiteit was heel anders.

Groot-Brittannië in het offensief

Oorlog kwam ondanks de dreiging van de bommenwerpers. De Nazi Blitzkrieg versloeg in 1940 snel Frankrijk en liet Groot-Brittannië alleen vechten. Na de beroemde overwinning van de RAF in de Battle of Britain waarbij Bomber Command een vitale maar niet-erkende rol speelde bevond Groot-Brittannië zich overal in het defensief.

De vooruitzichten waren somber

Voor Winston Churchill en de meeste Britten boden alleen de bommenwerpers een kans om de strijd aan te gaan met de Nazi's. Aanvankelijk waren de vooruitzichten somber. Vliegtuigen zoals de Whitley en Hampden waren niet in staat rooftochten diep in vijandelijk gebied te lanceren, terwijl de tactiek primitief was en de verliezen hoog waren. Door deze verliezen was Bomber Command genoodzaakt over te schakelen naar onnauwkeurige nachtbombardementen in een poging slachtoffers te verminderen.

Bomber Harris

Het duurde tot 1942 voordat Bomber Command een echt richtingsgevoel kreeg, met de komst van Air Marshal Arthur 'Bomber' Harris.

Air Marshal Arthur 'Bomber' Harris.

Bomber Command logo en motto

Harris werd in februari 1942 benoemd tot opperbevelhebber van Bomber Command, met een mandaat om de Duitse industrie aan te vallen, waarvan een groot deel zich in grote steden bevond. Zijn doel was om de industriële macht van Duitsland te vernietigen en het moreel van de Duitse bevolking te breken waardoor de wil om door te vechten werd verminderd. Om deze bedoelingen te begrijpen, moet de stemming in en de wanhoop van de Britse bevolking worden begrepen. Tijden waren moeilijk. De overwinning leek ver weg en ridderlijke opvattingen over oorlogsvoering waren weggevaagd in het vuur van de Blitz. U-boten zwierven door de Atlantische Oceaan en ondermijnden de koopvaardij in een poging om Groot-Brittannië uit te hongeren. De belofte van Harris om het Duitse volk "in de wervelwind te laten ondergaan" resoneerde met een verlangen om terug te slaan naar de machtige Nazi-oorlogsmachine, ongeacht de kosten.

Thousand Bomber raids

De vooruitzichten op succes waren onzeker. Het moreel onder Britse arbeiders had grotendeels standgehouden in ondanks langdurige en heftige aanvallen door de Duitse luchtmacht. Harris geloofde echter dat door een combinatie van verbeterde vliegtuigen zoals de Lancaster en Halifax, betere training en navigatiehulpmiddelen, en een meedogenloze wil om de aanval uit te voeren, Bomber Command Duitsland zou kunnen verslaan. In mei 1942 lanceerde Harris zijn eerste "duizend bommenwerpers aanval" tegen Keulen.

AVRO Lancaster No. 83 Squadron

De omvang van de aanvallen schokte Duitsland, maar het land bleef terugvechten. Verdere massale aanvallen hadden een verwoestend effect op de Nazi oorlogseconomie. Albert Speer, de Duitse Minister van Bewapening, geloofde dat de reeks aanvallen zoals die op Hamburg in augustus 1943 Duitsland zou kunnen dwingen zich over te geven, maar dat gebeurde niet. De geallieerden hadden in 1943 daarvoor nog onvoldoende capaciteit.

het bombarderen van de Duitse industrie liggen.

Aanvallen op Berlijn

Van november 1943 tot maart 1944 lanceerde Harris een reeks zware aanvallen op Berlijn, waarbij hij beloofde Duitsland te verslaan. Meer dan 1.000 vliegtuigen gingen verloren en 7.000 bemanningsleden sneuvelden tijdens de 'Slag om Berlijn', maar de stad worstelde verder. De geallieerden zouden de bezette gebieden moeten binnenvallen om uiteindelijk Duitsland te verslaan.

D-Day

Bomber Command vestigde begin 1944 zijn aandacht op tactische doelen en hielp daarmee de weg vrij te maken voor D-Day, de geallieerde invasie van bezet Europa. De Bomber Command-vliegtuigen speelden een vitale en zeer effectieve rol

De raid op Dresden in Februari 1945

Alleen degenen die soortgelijke tijden van oorlog zelf hebben meegemaakt, kunnen het begrijpen of erover oordelen.

Operation Manna

1945 zag ook een ander type missie. Van 29 april tot 7 mei voerde Bomber Command Operatie Manna uit. In die operatie dropten Lancasters op lage snelheid van 500 meter hoogte voedsel voor de hongerende bevolking van het bezette Nederland.

Vickers Wellington bemanning bereidt zich voor op een 'Bombing Raid'

Dam Busters

Andere meer gespecialiseerde operaties vonden ook plaats. De beroemde 'Dam Busters' raid van mei 1943 schokte de wereld met zijn brutaliteit, toen het 617 Squadron van Guy Gibson een gedurfde aanval uitvoerde op de dammen rondom het Ruhrgebied. Andere aanvallen, zoals die op het slagschip Tirpitz het jaar daarop, elimineerden het laatste grote oppervlakteschip van de Kriegsmarine. De raids in 1944 en 1945 tegen de Duitse 'V weapon' lanceerplaatsen waren ook een cruciale defensieve maatregel die aanvallen van vliegende bommen en raketten op Britse steden hielp beperken. Al deze operaties demonstreerden het aanpassingsvermogen van Bomber Command-bemanningen, waarbij ze precisieaanvallen met groot psychologisch effect uitvoerden. Toch bleef de focus op

Dresden

Tijdens de laatste maanden van de oorlog werden misschien wel de meest controversiële operaties uitgevoerd, zoals de aanval op Dresden in februari 1945. Drie enorme luchtaanvallen door de RAF en de USAAF vernietigden het stadscentrum in een zware storm van vuur waarbij duizenden burgers omkwamen. De planners van deze luchtaanval voerden aan dat de stad een vitaal communicatieknooppunt was en dat het daarom vernietigd moest worden. De critici zeiden dat Duitsland zo goed als verslagen was en dat het bombardement onnodig was. De waarheid is dat het toen een tijd van totale oorlog was. De ideeën over morele grenzen van conflicten waren heel anders dan de ideeën die we vandaag de dag hebben.

De bemanning van het 514 Squadron, laadt zakken met dringend noodzakelijk voedsel en benodigdheden.

Aandeel in de overwinning

Bomber Command heeft de Tweede Wereldoorlog niet zelfstandig gewonnen, maar de oorlog kon niet worden gewonnen zonder hun inspanningen. De aanvallen van de RAF dwongen Duitsland om onschatbare aantallen mannen, wapens, vliegtuigen en uitrusting in te zetten voor de verdediging van het Duitse luchtruim, waardoor een tweede front lang voor D-Day effectief werd geopend.

De jonge mannen van Bomber Command werden met gevaren geconfronteerd die wij ons vandaag nauwelijks kunnen voorstellen, dat allemaal ter verdediging van onze vrijheid. Hun opoffering en buitengewone moed mogen nooit worden vergeten.

Bomber Command Memorial

Het Bomber Command Memorial ligt in Green Park bij Hyde Park Corner.

Het monument is open voor het publiek en is een van de populairste attracties in Londen.